

Simplicissimus Budapestje

BEVEZETÉS A KORSZERŰ SZNOB- ÉS HEDONIZMUSBA, VALAMINT AZ ALKALMAZOTT EMBERLESÉS TUDOMÁNYÁBA

Azok a rendetlen budapesti zászlók

Néhány éve, amikor az Országház történetéről és mai életéről kezdtem könyvet írni (remélem már mindenki beszerezte), bejárhattam az épületet. Az egyik első utam a bádogosműhelybe vezetett, amely a tető alatt található – nem csoda, hiszen nekik gyakran van dolguk odafenn. Akkor megtudtam, hogy a zászlók kitűzése is az ő dolguk. Ha nagy szél van, akkor néha nap közben is cserélniük kell azokat. A szabóműhelyben kijavítják a szakadt darabokat, van, hogy levágnak egy kicsit valamelyikből. A belső szabvány megenged némi eltérést, de ha az alsó értéket eléri, akkor azt többé nem használhatják. Vagyis igencsak megadják a nemzeti lobogónak a tiszteletet, nagyon helyesen. Ahogy a sajtóban közzétett fényképeken látni lehetett, az újonnan felállított Országzászló próbaüzeme idején egy szürke színű, az ide szánttal azonos anyagú és méretű textíliát használtak. Sajnos ez tisztelet nemigen jellemző a magyar középületekre. Engem nem is hazafias, hanem esztétikai szempontból zavar a rúdra feltekeredett nemzeti, illetve uniós zászlók mindennapos látványa. Lehet hogy egyedül vagyok a mániámmal, de engem már az összetekeredett telefonzsinór is idegesít, nem is beszélve a hajszárító zsinórjáról a fitness klubban.

Utóbbi nem közterület, tehát semmi akadálya, hogy orvosoljam a problémát. Ám a középület homlokzatára nem mászhatok fel, darus kocsit se rendelhetek a célra. A legjobban olyan esetekben bánt az ilyesmi, ahol könnyű lenne a dolgot helyre tenni. Például a Zeneakadémia lobogói a Weiner Leó terem két erkélyéről igencsak könnyen megközelíthetők. Mégis hónapok óta élvezhetjük a rúdra tekeregettséget csúf látványát.

Az ingyenesség: áldás és átok

A rendszerváltás utáni Budapesten az ingyenesen látogatható eseményeknek nem volt nagy az árszóiuk. Vagy az alacsony nívó, vagy a közpénzből fizetett lekenyerezés volt jellemző rájuk. Fehér hollónak számított az egyik nagy telefonos cég évente megrendezett koncertje, amely igazi világsztárokat hozott el a Felvonulási térre. A másik példa erre a sok mindenben úttörő Budapesti Fesztiválzenekar, ők hagyományosan a Hősök terén tartanak ingyenes koncertet. E mögött alighanem az ezektől az élvezetektől eleddig tartózkodók becsalogatása áll (a névadó szponzornak, Budapestnek tett gesztuson túl). A 21. század elején az ingyenes szabadterei események annyira megszorodtak, hogy félő volt, a fizetős események választékának rovására mennek. Az, hogy nem ez történt, pusztán a minőségi turiz-

mus ugrásszerű növekedésének tudható be. Az igényesebbek, akiket a szakma az „utazók” szakszóval ír le, jó előre gondoskodnak a programjaikról, ritkán fordul elő, hogy a helyszínen rögtönöznek. Az ingyenesség kétarcúságáról sok szó esik az internet eljövetele óta is. A minőségi újságok világszerte lekésték arról, hogy profitáljanak a tájékoztatási forradalomból. Lényegében ugyanaz történt, mint száz évvel ezelőtt, amikor a vasúttársaságok kinevelték a teherautót, mint primitív teherszállító eszközt, mert nem ismerték fel, hogy ők nem a vasúti bizniszben, hanem a szállítmányozásban érdekeltek. Az internet forradalma hívta életre a blogokat is, amelyek természetesen ingyenesek – jól tudjuk, hogy a szenvedélyes amatőr hobbisták és a profik világa gyakran összeér. Lelkesedés és humor tekintetében a hobbisták le is főzik a nagyokosokat.

Az ingyenes programok apostola

Mindezért jutott szembe, mert a minap felkereste Simplicissimust egy harmincegynéhány éves, Elena nevű hölgy, hogy pártfogását kérje egyszemélyes nonprofit vállalkozáshoz. Már több mint tíz éve él Magyarországon, valami jól fizetett multi-posztot hagyott ott azért, hogy álmát megvalósítsa. Nem fogják elhinni, de *Elena Saljamova* az ingyenes, magyar nyelvtudás nélkül is élvezhető budapesti kulturális események közvetítésére tette fel életét, pont nálunk.

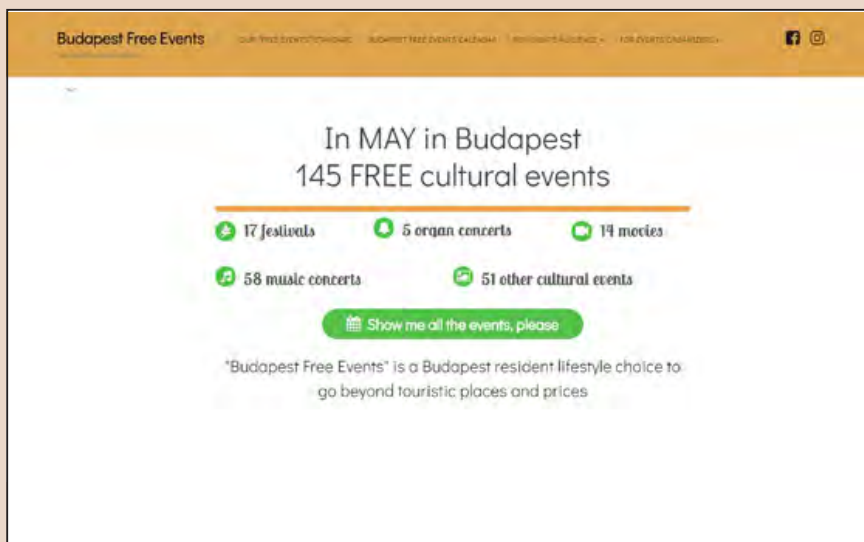
A Budapest Free Events című, gondosan kidolgozott, egyelőre csak angol nyelvű honlap nyitó oldalán ez olvasható:

MÁJUSBAN BUDAPESTEN 145 INGYENES KULTURÁLIS ESEMÉNY ÉLVEZHETŐ

- 17 fesztivál,
- 5 orgonakoncert,
- 14 mozielőadás,
- 58 koncert,
- 51 más kulturális esemény.

Ugyancsak a fő oldalon így határoza meg a célt: „*Budapest Free Events is a Budapest resident lifestyle choice to go beyond touristic places and prices*”. (A Budapest Free Events egy budapesti lakosoknak nyújtott ingyenes választási lehetőség, amely túlmegy a turisták által látogatott helyeken és árkategóriákon.)

Vagyis Elena nem a turistákat, hanem a budapesti lakosokat, valamint az átmenetileg itt élő külföldieket szeretné kiszolgálni.

Simplicissimus nagyon szimpatikusnak találta a belorusz származású, lelkes hölgyet, aki bevallotta, hogy a saját igényeiből indult ki. Pont olyan dolgokat kínál, mint amiket ő is szeret. Egy idő után elámult, hogy milyen elképesztően sok ingyenes, egyben magas színvonalú kulturális esemény zajlik Budapesten. Az első legördíthető oldalon világos meghatározást találunk arról, hogy Elena mit tekint ilyennek, s ha olyan, további négy feltételnek egyszerre kell megfelelnie:

1. Nincs belépődíj.
2. Nincs kötelező vagy elvárt fogyasztás, amiatt nem kell hogy az ember kellemetlenül érezze magát.
3. Nem akarnak az esemény örvén valami árucikket rásózni a látogatókra.
4. Jótékonyági vagy lobbyesemény esetén az még belefér, hogy kiírják, hogy „adományokat szívesen fogadunk”.

Miből élhet meg a Budapest Free Events?

Arra a kézenfekvő kérdésre, hogy vajon miből fog megélni a szolgáltatás, ha elfognak a szerkesztő-mindenes megtakarításai, hogy próbálkozott-e szponzort vagy mecénást keresni, Elena csak ingatta a fejét. Nem, nem akar reklámokat elhelyezni a site-on, és pályázaton sem akar indulni, hanem fenntartható alapokra szeretné építeni portálját. Elsősorban a helyszínektől szeretne beszélni valamennyi pénzt. Elmagyarázta, hogy az ingyenes eseményeket tartók legnagyobb problémája, hogy nincs vagy alig van közönségük. Ez rossz ha-

tásfokot jelent esetükben s megalázó a művészek – elveszi a kedvét attól, hogy máskor ilyen helyen lépjen fel. Vagyis a Free Events honlapot támogatni a reklámbüdzsére terhére racionális lehet. De hát van ezeknek a helyszíneknek ilyen kerete?

Igaz, némelyiknek, a zászlóit elhanyagoló Zeneakadémiának és a Francia Intézetnek például van.

Elena azt is elmondta, milyen rossz dolog látnia, hogy a Bazilikánál sorban állnak az emberek, hogy fejenként 4000 forintért vegyenek jegyet orgonakoncertekre – miközben néhány száz méterre a Kálvin téri evangélikusban ingyen élvezhetnék a zenét... Legszívesebben odamenne hozzájuk, és felvilágosítaná őket. Még érdekesebb, hogy Elena a felhasználóktól is szeretne pénzt kapni. De hát akkor már nincs ingyen az esemény! Csakhogy a kedvezményezett a rendszeres, ellenőrzött információért fizetne, nem az eseményért. Előfizetéses konstrukcióban gondolkodik, mondjuk havi 1500 Ft-ra gondolt. És tényleg, ez csak egy esemény jegyének ára, ő viszont száz kiválasztott esemény közül akár 10-re is elmehet. Megéri.

De vajon nem rontott el már mindent az internet ingyenessége? Jó lenne, ha nem így lenne...

Simplicissimus mindenestre megígérte, hogy ingyen hirdetni fogja Elena portálját, és más módon is segíti majd.

Ha viszont a Főváros valamely választott politikusa lenne, ugyana az ilyen kezdeményezésekre. Mint a hibabejelentéseket vállaló jarokelo.hu vagy éppen ez az új honlap.

2010 előtt létezett a Főváros Pro Cultura Urbis Alapítványa, amely pályázatok

útján támogatott kisebb-nagyobb ügyeket. Nem kellett volna már réges régen újraéleszteni?

Tessék nekem megmondani, miért nem?

Alább néhány naív kérdés következik. Csupa olyasmi, amit nem ért az utca embere, aki hajlamos arra, hogy azt higgye, hogy csak jóakarát és egy kis odafigyelés kell, és máris meg lehet oldani dolgokat. A BUDAPEST szorgos olvasói persze tudják, hogy egyes dolgok megoldásához olykor a jogszabályok ereje is szükséges. De hát az sem ördögösség, arra vannak az önkormányzatok, az Országgyűlés (utóbbi a maga sokat kritizált, régebben soha nem látott fürgeségével.) Az egyszerűtől haladunk a bonyolultabbnak tűnő felé.

– Miért nem lehet folyamatosan takarítani a belvárosi közterületeket, akár reggel 4 órától, hogy a másnap reggel munkába indulóknak ne kelljen szeméttengert kerülgetniük?

– Miért nem lehet olyan szemétládákat telepíteni, amelyekből nem csordul ki a szemét egy órán belül (vagy ha igen, akkor miért nem lehet gyakrabban üríteni őket?)

– Miért nem lehet kitiltani Budapestről a BeerBike nevű undorító, lábbal hajtott tákolmányokat, amelyek rondák, zajosak, és folyamatosan azt érzékeltetik, hogy „sörtől lerészegedve üvöltözni cool”?

– Miért nem lehet olyan jogszabályi környezetet kialakítani, amely lehetetlenné teszi a hajléktalanok „életvitelszerű” közterületi életét? Cinikus kiegészítés a lelketlen kérdéshez: legalább a turisták által látogatott belső területeken?

– Miért nem lehet visszaszerezni a turisztikai adót Budapestnek a kerületektől? (Amikor Belváros-Lipótváros polgármestere már nem a kormánytöbbséget adó párt erős embere?)

– Miért nem lehet a turisztikai adó egy részét több és jobb hajléktalanszálló építésére fordítani?

– Miért nem lehet eltüntetni a Városháza hátsó fertályának kellemetlen külsejű foghíját?

Az a politikus, aki ezekre a kérdésekre nemcsak érthető választ ad, de elhiteheti, hogy változtatni is tudna, 2019-ben számíthat egy örök álmódózó patrióta, Simplicissimus és barátai szavazatára. Ha vannak ilyenek, ideje csipkedniük magukat – az az idő már nincs is olyan messze. ●